Dinsdag 28 Mei 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4821

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Tel. 1556. Postbus 80, Willemstad
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Molotovs verklaring wekt heftige reactie in Washington en Londen.

Havenstakingen in Nederland breiden zich uit.

Aneta Voorziet samenwerking Volkspartij en „Arbeid"

MOLOTOV OVER „PARIJS".

Noordamerikaanse autoriteiten lieten zich uit over Molotovs beweringen inzake een Brits-Noordamerikaans blok tegen de Sovjet-Unie te Parijs. Byrnes hield zich stil, maar anderen zeiden dat de Verenigde Staten en hun afvaardiging te Parijs nimmer vooraf overleg hadden gepleegd met de Britten, zoals Molotov ze in de schoenen schuift in een artikel, dat gisteren in Pravda verscheen. De notulen van de vergaderingen laten juist zien dat de Noordamerikanen en Britten op vele belangrijke punten het oneens waren.

Deskundigen op het gebied van Rusland zeiden evenwel, dat zij niet van mening zijn, dat Molotovs artikel een slecht voorteken is voor de hervatting der besprekingen op 15 Juni. Molotov zou volgens hen alleen bedoeld hebben Ruslands positie te versterken op enkele belangrijke punten. Zij zeggen dat Molotov enkele zinsneden uit Byrnes' redevoeringen lichtte om ze van zijn kant te belichten teneinde zo de mislukking der vredesconferentie inzake de verdragen met Duitsland en zijn vroegere bondgenoten in Europa aan te tonen (Washington, (AP) 28.5).

De „Times" te Londen is het met Molotov eens, dat de hele zaak der vredestichting niet naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties moet worden gestuurd. Zoals het nu is kan de onwrikbare houding der Grote Drie ertoe leiden de zaak op het dode spoor te voeren. De Algemene Vergadering zal, aldus de „Times", niet het fijne werk van de vrede kunnen behandelen. Ook heeft de „Times" het over Byrnes verwijt aan Molotov over het Russische blok in Oost Europa en Molotovs repliek met een Engels-Noordamerikaans blok in West-Europa. Het ziet ernaar uit, zegt de „Times", dat alles zich ontwikkelt in een richting, die niemand wenst.

De „Daily Mail", eveneens te Londen, verklaarde, dat Molotov de klove tussen Rusland en zijn vroegere geallieerden heeft verbreed. De „Yorkshire Post" spreekt van de ontploffing van een Molotov-cocktail en is verbitterd over Molotovs aanval op Groot-Britannië en de Verenigde Staten. De „Daily Express" daarentegen zegt dat wij nu met openbare diplomatie beginnen, hetgeen het blad toejuicht „ook al behoeft men het met zijn argumenten niet eens te zijn".

Het blad ziet in de openbare uitwisseling van gedachten tenslotte een mogelijkheid om tot eenheid in de politiek te geraken. Volgens de „Daily Telegraph" bestaat er kans op succes als de ministers van buitenlandse zaken over drie weken weer samentreden (Londen, (AP) 28.5).

FRANSE AANVAL OP THAILAND?

De regering van Thailand heeft een officieel communiqué uitgegeven, waarin wordt bekend gemaakt, dat Franse strijdkrachten de grens van het land overschreden hebben en verschillende Siamese dorpen hebben aangevallen.

De Fransen staken de rivier de Mekong over, zetten een stad op 500 kilometer ten Noord-Oosten van Bangkok in lichterlaaie en bombardeerden een tweede stad. De aanval begon verschillende dagen geleden toen de Fransen een ultimatum zonden aan Thailand om te eisen dat zekere politieke vluchtelingen die uit Indo China vluchtten, zouden worden uitgeleverd. De Siamese regering heeft den Britsen Gezant en den Noordamerikaansen Zaakgelastigde in Bangkok van een en ander op de hoogte gesteld en verzocht, dat zij zich in verbinding zouden stellen met de Franse regering teneinde verdere actie te voorkomen. De regering van Thailand dringt aan bij de bevolking om geen tegenstand te bieden tegen de Franse opmars. Men zal een beroep doen op de Verenigde Naties (Bangkok, (AP) 28.5).

NOTA'S AAN ROEMENIË.

Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië gelijksoortige nota's gezonden hebben aan de Roemeense regering om aan te dringen op een spoedige verkiezing en de naleving van de overeenkomst van Moskou om leden van de oppositie in de regering op te nemen. De nota's werden gezonden nadat Rusland weigerde te antwoorden op het Noordamerikaanse verzoek dat de Verenigde Staten, Groot Britannië en Rusland een gezamenlijk protest aan Roemenië zouden zenden (Londen, (AP) 27.5).

51% VOOR DE LINKSEN.

Een zegsman van het hoofdkwartier der Communisten in Praag beweerde, dat zij en de radicale Sociaal Democraten samen 51% hebben gekregen van de uitgebrachte stemmen in Tsjechoslowakije. Dit is voldoende om de beheersing te krijgen over de nieuwe nationale vergadering. Slechts 300.000 stemmen moesten nog worden gesteld toen de bekendmaking gedaan werd (Praag, (AP) 27.5).

SCHEEPSSTAKING DREIGT.

Een scheepsstaking bedreigt thans de Verenigde Staten tegen 15 Juni in verband met loonberekeningen van $ 0,12 loonsverhoging per maand en regelingen voor het overwerk. Joseph Curran, voorzitter van de betreffende vakvereniging en hoofd van het onderhandelingscomité, zeide dat men wil trachten vandaag allen tezamen te brengen om de voorstellen, die alle zeevaartvakverenigingen bevredigen, te bespreken (New York, (AP) 28.5).

REPUBLIKEINEN ZIJN GEREED.

Het subcomité van de Veiligheidsraad dat de Spaanse quaestie behandelt, overwoog de uitdaging van de Spaanse republikeinen dat zij tezamen met hun bondgenoten het Franco-regiem omver zouden werpen, als de Verenigde Naties niet terstond zouden optreden. Gireal zeide, dat de Republikeinen binnen en buiten Spanje gereed zijn om naar de wapens te grijpen (New York, (AP) 28.5).

BEELS KANSEN.

De politieke correspondent van Aneta seint dat de benoeming van Dr. Louis J. M. Beel tot Cabinetsformateur er op kan wijzen, dat het nieuwe cabinet niet radicaal zal verschillen met het vorige, waarin Dr. Beel eveneens zitting had. In tegenstelling met Mr. Carl P. M. Rome, van wie men eerst verwachtte, dat hij cabinetsformateur zou worden is Dr. Beel niet gekant tegen samenwerking van de Kahtolieke Volks Partij met de Partij van de Arbeid. (Aneta)

HAVENSTAKING BREIDT ZICH UIT.

De havenstaking heeft zich uitgebreid tot de binnenscheepvaart, toen twee arbeiders, die weigerden een schip te lossen dat op de zwarte lijst stond van de Eenheids Vakcentrale ontslagen werden. De Rotterdamse scheepsreders verklaarden, dat soldaten en politie vijf en twintig schepen losten, die aan het einde van de week de haven binnenkwamen. De haven is zodoende weer in volle bedrijvigheid. De Regering heeft bekend gemaakt dat de marechaussee weer uit de haven is teruggetrokken. (Aneta)

GEEN SUIKER.

De suikerbons van de maand Juni kunnen niet ingewisseld worden wegens de stakingen te Rotterdam en de Amsterdam.

GOEDE BEURS.

Voor het eerst sedert 10 Mei was er een drukke verkoop op de Beurs te Amsterdam. Industrie en bankaandelen liepen over het algemeen omhoog. (Aneta)

AMSTERDAM — PRAAG.

Maandag werd de dagelijkse luchtdienst Amsterdam-Praag geopend. Deze dienst wordt door de KLM en de Tsjechoslowaakse luchtlijn gezamenlijk gevlogen. (Aneta)

Kolonel Charles A. Lindbergh schudt de hand van Mevrouw Thomas B. McGuire Jr. van San Antonio, Texas, nadat zij de medaille van eer, welke posthuum aan haar echtgenote werd toegekend, in ontvangst heeft genomen. McGuire was een vriend van Lindbergh.

Mary Margaret Truman (midden), dochter van den President der V.S., bezoekt de derby-rennen te Churchill Downs, Louisville, Kentucky. Zij is vergezeld van Mevrouw Henri Bonnet (links), echtgenote van den Fransen Ambassadeur en Mevrouw Fred Vinson (rechts), echtgenote van den Secretaris van de Schatkist.

AFSCHEID VAN TWEE RECHTERS.

Hedenmorgen heeft het Hof van Justitie in een buitengewone plechtige zitting afscheid genomen van de Rechters Mr. Pieter J. van den Biesen en Dr. Hendrik Polvliet, die binnenkort met pensioen gaan.

De President van het Hof, Mr. Frans A. Jas, sprak een redevoering uit, waarin hij het vele werk memoreerde, dat de scheidende rechters gepraesteerd hebben. Dr. Polvliet werd hier geïnstalleerd in 1923 — bijna 23 jaar geleden. Mr. Van den Biesen werd geinstalleerd in 1927.

„Steeds zal de naam Polvliet verbonden blijven met het beeld van den nijveren jurist in hart en nieren", aldus de President. „Steeds zal het beeld van Van den Biesen verbonden blijven met het beeld van den menslievenden en rechtvaardigen rechter."

De President dankte de beide rechters voor het vele goede dat zij gedaan hebben en hoopte dat zij nog lang en in goede gezondheid van hun pensioen zullen mogen genieten.

De Procureur Generaal, Dr. Cornelius Süthoff, die geruime tijd als President van het Hof met de beide rechters samenwerkte, voerde vervolgens het woord. Namens de balie sprak Practizijn Egon D. Baiz.

Ontroerd dankten Dr. Polvliet en Mr. van den Biesen voor de hartelijke woorden, die tot hen gericht waren. Curaçao heeft een onuitwisbare plaats veroverd in hun hart en nooit zullen zij de tijd vergeten, die zij hier als lid van het Hof hebben doorgebracht.

STAKING BIJ DE K.N.S.M.

De opvarenden van het ss. „Baralt" werden de vorige week aangezocht om het nieuwe arbeidscontract te tekenen met de rederij. Dit contract vangt 4 Juli as. aan en houdt in, dat ongeveer de vooroorlogse gages weer worden uitgekeerd. Ze zijn iets verhoogd, maar zonder oorlogsrisico-premies enz.

Het Curaçaose personeel, dat zich zeer, gezien de dure levensomstandigheden hier, gedupeerd ziet, weigerde unaniem het contract te tekenen. Men eist niet de handhaving van de premies, maar een verhoogde bijslag, zodat het inkomen aan de verhoogde levensstandaard wordt aangepast. Door de Maatschappij zijn echter allen afgemonsterd en het schip is opgelegd. Men verwacht binnenkort hetzelfde aan boord van alle schepen der K.N.S.M., waarop Curaçaos personeel werkzaam is.

NAAR HET LEIDERS-CONGRES.

De Heer Bram Capello bevindt zich op het ogenblik te Bogotá ter bijwoning van het Interamerikaans Leiderscongres van de padvinderij.

het nieuws van vandaag

De reactie op de verklaring van Ruslands Molotov, waarin hij de Noordamerikaanse en Britse vertegenwoordigers op de Parijse Conferentie beschuldigde van een „offensief tegen Rusland", is niet uitgebleven. Vooral in Washington en Londen is deze reactie fel geweest. Men ontkent ten stelligste dat Byrnes en Bevin hebben samengespand tegen Molotov. Beider inzichten komen vrijwel overeen en dit is te begrijpen aangezien de democratie in de Verenigde Staten en Groot Britannië anders is dan in de Sovjet-Unie en beiden een Sovjet-penetratie naar West-Europa willen voorkomen.

Waar Molotov echter verklaart, dat hij ertegen is om de vredesverdragen te doen opmaken door de Verenigde Naties, vindt hij steun van de Londense „Times". Het blad zegt dat deze delicate taak niet kan worden overgelaten aan de Verenigde Naties.

De Noordamerikaanse beschuldiging, dat Rusland een Oostelijk blok tracht te vormen, heeft Molotov wel ontkend, doch de gebeurtenissen laten zien dat deze beschuldiging niet op los zand staat. De Verenigde Staten en Groot Britannië hebben Rusland ertoe willen bewegen om mede een protest te zenden naar de Roemeense regering om erop aan te dringen dat deze zich aan de overeenkomst van Moskou zal houden om leden van de oppositie op te nemen en spoedig verkiezingen te houden. De Russen weigerden om zelfs een antwoord te zenden op het verzoek.

Ook schijnen de verschillende leiders van de communistische regeringen dezer dagen om beurten hun opwachting te maken bij Baas Stalin. De Polen waren er tijdens het weekeinde. Nu is Tito van Joegoslavië aangekomen......

Omtrent de pogingen van Dr. Louis Beel om een nieuw Nederlands cabinet te vormen, wordt heden door Aneta gemeld dat hij vermoedelijk samenwerking zal zoeken met de Partij van de Arbeid. Men denkt, dat het nieuwe cabinet niet veel zal verschillen van het oude onder Schermerhorn.

Intussen breiden de havenstakingen in Nederland zich steeds meer uit. Trouwens, niet alleen Nederland heeft moeilijkheden met zijn havenwerkers, ook in Londen zijn 4000 man in staking en weigeren zij de schepen te lossen en te laden.

Grondslagen der Samenwerking

door

DR. A. OLDENDORFF.

Dr. A. Oldendorff studeerde aan de Universiteit te Amsterdam in de Verenigde faculteiten der letteren en wijsbegeerte en der wis- en natuurkunde, waar hij het doctoraal examen „cum laude" aflegde. Na een kort privaat docentschap te Tilburg werd hij aldaar benoemd tot Lector in de Sociologie en promoveerde te Utrecht op een proefschrift over „Sociale en psychologische arbeidsproblemen in de zelfstandige onderneming". Sinds 1945 is hij verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is een leerling van den ons helaas te vroeg ontvallen Pater Dr. Mr. Angelinus, wiens gemeenschapsleer zo'n grote invloed op de huidige generatie oefent.

In „De Patriot" beschouwt Dr. Oldendorff de sociologische achtergrond van het vraagstuk der samenwerking, dat Europees Nederland in deze tijd bezig houdt

De volstrekte onhoudbaarheid der liberalistische principen is gedurende de laatste decennia steeds duidelijker gebleken. Meer en meer kwam men tot de overtuiging, dat de liberale economie overwonnen moest worden, dat het arbeidsproces losgemaakt moest worden van het dominerende winstmotief, waarbij het kapitaal in plaats van dienaar meester was van den mens, en waarbij niet de rechtvaardigheid, doch de economische machtspositie besliste over de regeling der sociale verhoudingen. Thans klinkt dan ook allerwegen de roep om een nieuwe rechtsorde van de arbeid, om een nieuwe regeling van het economisch-sociale leven, welke de waarborgen biedt, dat het gemeenschapswelzijn uit zal gaan boven het welzijn van de afzonderlijke enkelingen.

Samenwerking eis van logica en practijk!

Een dergelijke radicale maatschappelijke hervorming is o.i. slechts mogelijk, indien de interne structuur van het politieke leven grondig wordt herzien. De liberale democratie, berustend op het individualisme, deed een stelsel ontstaan, waarin het partijbelang een dominerende invloed bezat en het politieke leven werd bepaald door de onderlinge concurrentie der verschillende partijmachten. De structuur der partijgroepering belemmerde een onderlinge samenwerking, ook op gebieden, waar deze in feite zeer wel mogelijk ware geweest.

Allereerst bestond er een scherpe — schijnbaar onoverkomelijke — antithese tussen de Christelijke en niet-Christelijke partijen, die wel incidenteel, doch nimmer principieel samen gingen. Tussen de vele Christelijke partijen bestonden op grond van verschil in confessie eveneens uitgesproken tegenstellingen. De aldus getrokken scheidingslijnen vielen echter niet alle samen met tegenstellingen op het gebied der sociologische en economische overtuigingen, terwijl de confessionele saamhorigheid op haar beurt niet altijd tot overeenstemming in politieke opvatting leidde. Aan practische en concrete punten bleek steeds weer, dat belangrijke groepen in de onderscheiden partij-kampen dezelfde oplossing voorstaan.

Volgens onze mening gebiedt nu de logica, dat deze groepen tot nauwere aaneensluiting en tot duurzame — zo mogelijk zelfs georganiseerde — samenwerking overgaan. De logica, maar ook de harde practische noodzaak! Want waartoe heeft de verdeeldheid van deze groepen in het verleden geleid? De versnippering van krachten binnen het blok van diegenen, die in principe een maatschappij op grondslag van christelijk-humanistische ethiek wilden opbouwen, belemmerde een daadwerkelijke activiteit in die richting; zij heeft dientengevolge voorzeker de strevingen van energiekere totalistisch- of collectivistisch georiënteerde minderheden in de hand gewerkt en de vestiging van onmenswaardige dictatoriale systemen belangrijk vergemakkelijkt. Dit moge ons een waarschuwing zijn voor de toekomst.

De militaire overwinning op de nationaa-lsocialistische en de fascistische staat heeft ons niet van het totalistische gevaar bevrijd! Wij wijzen hier op de woorden door den Noordamerikaan John Dewey in 1940 neergeschreven: „De ernstigste bedreiging van onze democratie is niet het bestaan van buitenlandse totalitaire Staten, maar het is het bestaan in onze eigen persoonlijke levensopvattingen en binnen onze eigen staatsinstellingen van bepaalde toestanden, dat de zege heeft geschonken aan het uiterlijke gezag, de discipline, de eenvormigheid en afhankelijkheid van een Leider in vreemde landen. Dientengevolge ligt het strijdperk dus in ons zelven en in onze staatsinstellingen".

Voorwaarden tot georganiseerde samenwerking.

De taak, die thans op ons rust — nl. het herstel en de vernieuwing van het maatschappelijk leven — vergt een krachtdadige en eensgezinde samenwerking. Ons streven moet er dus op gericht zijn de nodeloze, historische en psychologisch misschien wel verklaarbare, maar toch minder gewenste tegenstellingen en scheidsmuren binnen ons volk te slechten. Daartoe dienen wij ons af te vragen welke voorwaarden vervuld moeten zijn om een duurzame georganiseerde samenwerking op politiek terrein mogelijk te maken.

Allereerst dient er naar onze mening een gemeenschappelijke overtuiging te bestaan ten aanzien van de algemene ethische beginselen, waarop de gehele sociale levensorde zal komen te berusten.

Van bepaalde zijden wordt beweerd, dat deze strict-abstracte beginselen geen hoofdrol vervullen bij de vorming of hervorming der gemeenschap, en dat personen of groepen, die van verschillende beginselen uitgaan, tot overeenstemming kunnen geraken waar het om de oplossing van practische maatschappelijke vraagstukken gaat. Inderdaad speelt het beginsel bij de oplossing van zekere concrete problemen een ondergeschikte rol. In dergelijke gevallen is een gemeenschappelijke overtuiging aangaande de betreffende practisch-concrete normen voldoende

om samenwerking mogelijk te maken; en het getuigt van weinig inzicht — van een ziekelijke „Principienreiterei" — wanneer deze samenwerking dan op grond van bepaalde beginselverschillen wordt geweigerd. Doch een verschil in beginsel duldt géén samenwerking bij quaesties, waarin dit beginsel een wezenlijke betekenis heeft. Elk compromis in strict-principiële aangelegenheden is verraad aan eigen beginsel, dat immers uit zichzelf een volstrekte en onvoorwaardelijke geldingskracht bezit.

In het gehele complex van vraagstukken, dat bij de hervorming van het maatschappelijk leven naar voren komt, heeft het beginsel een dominerende betekenis. De gemeenschap is in haar bestaan een noodzakelijk uitvloeisel van 's mensen natuur; het doel, dat zij moet nastreven, is de harmonische ontplooiing van alle volmaaktheden, waartoe die natuur de aanleg heeft; en, teneinde dit doel te kunnen bereiken, dient de gemeenschap in de fundamentele lijnen harer inwendige levens-orde te zijn gevormd overeenkomstig de strict-abstracte en volstrekt-geldende beginselen, welke worden afgeleid uit de natuur en de natuurlijke bestemming van den mens. Deze beginselen hebben de leiding bij het opstellen van de biezondere normen, die de concrete vormgeving der gemeenschap zullen moeten bewerken; zij doen hun algemeen-leidende betekenis op allerlei practisch gebied min of meer duidelijk gevoelen. Algehele samenwerking bij de maatschappelijke heropbouw en de sociale hervorming kan daarom slechts plaats hebben, indien er overeenstemming is bereikt ten aanzien van de fundamentele sociaal-ethische beginselen en dus allereerst ten aanzien van het fundamentele begrip omtrent het natuurlijk wezen en het natuurlijk doel van mens en gemeenschap.

Het natuurlijk doel van den mens.

Naar wij geloven, is de mogelijkheid tot het vinden van een brede principiële samenwerkingsbasis aanwezig. Zij is ten eerste gelegen in het feit, dat de Westerse maatschappij voor het overgrote deel — althans theoretisch — de christelijke levensbeginselen is toegedaan. Ontegenzeggelijk bestaat er binnen de christenheid een grote confessionele diversiteit; de opvattingen aangaande de middelen, waardoor de mensen zijn opperste doel, zijn bovennatuurlijke eindbestemming, dient na te streven zijn niet eensluidend, maar het hervormingsplan der gemeenschap eist slechts beginselen, die voortvloeien uit het doel van het gemeenschapsleven: en dit doel ligt als zodanig niet op bovennatuurlijk, doch op natuurlijk gebied, het behoort tot de tijdelijke orde. Een eensgezinde samenwerking aan de maatschappelijke heropbouw veronderstelt dan ook niet noodzakelijk, dat de confessionele overtuigingen gelijkluidend zijn en dat er een gemeenschappelijke overtuiging heerst omtrent de bovenitijdelijke bestemming der menselijke persoonlijkheid, maar dat de opvattingen ten aanzien van 's mensen stemmen. De verschillende christelijke groeperingen kunnen ons inziens in dit opzicht zeker tot overeenstemming komen, voorzover zij althans de door ons gemaakte onderscheiding van natuur en bovennatuur in haar consequenties aanvaarden. Maar politieke samenwerking op principiële basis behoeft niet beperkt te blijven tot de christelijke groeperingen binnen ons volk; zij kan ook de groepen omvatten, die de sociaal-ethische beginselen afleiden uit het wijsgerig humanisme. En dat is het belangrijkste deel der socialistische sector, dat de orthodox-Marxistische ideologie van de proletarische klassenstrijd heeft afgezworen.

Christendom en Humanisme beide toch, stellen: de verantwoordelijkheid voor gerechtigheid en naastenliefde, de eerbied voor de menselijke persoonlijkheid. Op deze principepen grondvesten wij ons vertrouwen in de toekomst. Denken wij aan de woorden van Banning: „Het is thans het uur van verzamelen blazen tot nieuwe opbouw". Wij moeten de kracht hebben om met volledige bereidwilligheid en naar beste vermogen te trachten tot overeenstemming te komen ten opzichte van de fundamentele beginselen, die richting moeten geven aan het geheel der maatschappelijk culturele levensactiviteit. Dawson formuleert het bondig aldus: Indien een maatschappij eensgezind zich gebonden weet aan gemeenschappelijke beginselen en zich wijdt aan een gemeenschappelijk doel, is zij sterk; wanneer deze geestelijke eenheid verdwijnt, is zij in staat van ontbinding.

Een van de viermotorige PB-4Y bommenwerpers, welke in botsing kwam met een zustertoestel nabij Munson, Florida, ligt verpletterd in een beboste streek waar hij neerviel (boven). Het andere vliegtuig stortte in de nabijheid neer (beneden) en begroef twee van zijn motoren bijna geheel in de grond. De marine maakte het het verlies van 27 mensenlevens als gevolg van het ongeval bekend.

Feyenoord is er.

Na vermoeiende reis maken spelers niettemin goede indruk.

Paauwe en De Vroet komen later.

Een enthousiaste menigte heeft gisteren de voetbalploeg van Feyenoord, welke hier zal deelnemen aan de interlandenwedstrijden, op het vliegveld Hato begroet. Vele Europese Nederlanders, zomede verschillende Curaçaoënaars en Surinamers vulden de grote hal van de K.L.M. Het voltallige bestuur van de Curaçaose Voetbalbond, de vertegenwoordigers der Colombianen en Surinamers, de pers en een leger fotografen omringden het vliegtuig, dat omstreeks 16 uur 15 minuten tot stilstand kwam. Aller blikken waren gericht op het portier, dat opnging en... een schone jonkvrouwe stapte uit.

Doch het duurde niet lang of daar kwamen de Feyenoorders naar buiten onder gejuich en handgeklap van het publiek: Potige knapen, lachend en armenzwaaiend en helemaal niet beduusd door de grootse ontvangst. Handen werden gedrukt en groeten gewisseld alvorens de fotografen een kans kregen om de voetballers, met en zonder de gastheren, te „kieken".

Het bezoek aan de vreemdelingenpolitie en de douane duurde niet al te lang, doch onderwijl konden wij alvast kennis maken met verschillende spelers. Al spoedig werd bevestigd, dat Paauwe en De Vroet later zullen komen. Zij vertrekken Zaterdag uit Nederland na op Hemelvaartsdag meegedaan te hebben aan de wedstrijd tegen België in het Nederlandse elftal. Het is jammer, maar te begrijpen. Vooral Bas Paauwe die ongeveer aan dertig internationale wedstrijden heeft deelgenomen in het Nederlandse elftal wil deze kans niet missen. Vermoedelijk zal hij als aanvoerder van het Nederlandse elftal optreden. Als hij hier is zal hij ook aanvoerder zijn van Feyenoord.

De spelers die thans meegekomen zijn en onder leiding staan van den heer J. van der Kroef, zijn de volgende: Visser, Bens, Oldenburg, Van der Heide, Smulders, Kroon, Herwijnen, Van Hoek, Van Munster, Kilsdonk, Vrauwdeunt, Linssen en Van de Korput. Ook de oefenaar C. van der Velde maakte de reis naar Curaçao. Scheidsrechter is de heer Van Rikxoort.

De meesten hadden een rose blos op de wangen. „Het is warm op Curaçao" luidde het eenparig oordeel. Hier en daar werd met een zakdoek over het voorhoofd gewist. De spelers hebben practisch niet geslapen sedert zij uit Nederland vertrokken op Zaterdag. In New York en Miami moest worden overgestapt zonder dat men er kon overnachten. Maandagmorgen vroeg moest men zich al klaar maken voor de laatste etappe. Er kwam van slapen niet veel terecht. De heer Van der Kroef zegt geen oog te hebben dichtgedaan. Toen hij een uitje wilde knappen landde men in Camaguey.

Ondanks het verlies aan slaap maakten de spelers een goede indruk. Het zijn stoere kerels. De meesten zijn langer dan de Curaçaoënaars, doch er zijn toch enkelen bij die — wat postuur betreft — niet veel verschillen van de Colombianen.

De spil Herwijnen steekt een hoofd boven alle anderen uit. Midvoor Van de Korput mag er ook wezen. Doelverdediger Visser is zo flink, dat men niet eens een reserve-keeper heeft meegenomen.

Visser heeft een bril op. Hij is onafscheidelijk van zijn mascotte — een pop met de roodwitte trui en zwarte broek van Feyenoord aan.

Later in Trianon, waar wordt uitgerust alvorens het diner te gebruiken, bengelt de mascotte aan de lamp.

De Voorzitter van de Surinaamse Voetbalbond, de heer G. van der Schroeff, die dezelfde middag uit Paramaribo arriveerde, kwam eveneens naar Trianon om de officiële verwelkoming bij te wonen en te praten met de bestuursleden van de C.V.B.

Drie „cheers" worden door Feyenoord op Curaçao uitgebracht en de heer Harry Dennert geeft de toon aan om wederkerig te juichen voor de gasten.

Van den heer Van der Kroef konden wij vernemen hoe de spelers zich de laatste tijd als het ware hebben gespaard voor de trip naar Curaçao.

De vorige week Zondag verloor men tegen Haarlem met 3—1 na aanvankelijk te hebben voorgestaan met 1 — 0. Haarlem maakt een goede kans op het kampioenschap van Nederland en staat bovenaan op de ranglijst in District II. Aanvankelijk maakte Feyenoord een kans op het kampioenschap, aldus deelde de heer Van der Kroef ons mede, doch men had pech door blessures, zodat telkens nieuwe spelers moesten worden geprobeerd en men vooral in de voorhoede de juiste opstelling niet kon vinden. Doch de laatste tijd gaat het weer in stijgende lijn. Men is over de inzinking heen.

In New York werd men uitgenodigd voor een voetbalwedstrijd in Brooklyn tussen twee plaatselijke clubs. Deze werd ook bijgewoond, doch een uitdaging om te spelen werd niet aangenomen. Men kon dat niet doen om verschillende redenen. Trouwens kreeg men geen hoge dunk van het Noordamerikaanse voetbalspel.

De spelers zijn echter vol verwachting over de tegenstand die zij hier zullen ondervinden. Feyenoord vindt het een biezondere eer dat zij de eerste Nederlandse vereniging is die op het Westelijk Halfrond zal spelen. In Nederland leeft men mee met deze gebeurtenis en vooral in Rotterdam is de belangstelling groot.

De verwachtingen die men van het eiland Curaçao had waren goed, doch zijn verre overtroffen door de werkelijkheid, aldus de leider van de ploeg.

Na geruime tijd gezellig gekout te hebben ging men aan tafel. De heer J. C. Viejou, Voorzitter van de C.V.B., sprak daarbij nog enkele hartelijke woorden van welkom tot de gasten.

De ploeg is ondergebracht in de vroegere Noordamerikaanse marinebasis op Parera waar ook de Colombianen en Arubanen logeren.

Onze Briefschrijver Jos de Fraiture.

Velen hebben ons gevraagd wie de bekwame schrijver is van de Nijmeegse brieven en wij hebben daarom iemand naar Jos de Fraiture gestuurd om 's mans leven voor de West uit te meten. Een eeuw liep ten einde en een nieuw tijdperk in de historie begon toen op de laatste Kerstdag van de negentiende eeuw Franciscus Joseph de Fraiture in Zwolle geboren werd. Jos speelde als kind met onzen Pater de Barbanson dien hij zich uit de jaren zijner jonkheid nog even goed herinnert als dien anderen Zwollenaar wiens geboorte de nieuw ingetreden twintigste eeuw kenmerkte: Petrus Albertus Kasteel. Jos de Fraiture, die in Bergen op Zoom nog weer een neef had, die speelkameraadje van Emile van de Laarschot was — de wereld is klein —, bezocht de middelbare school, aanvaardde een kantoorbaantje, doch daar er wat meer in den knaap school had dit bestaan weinig aantrekkelijks. Als padvinder had Jos al vaak stukjes geschreven, hij ging nu definitief in de journalistiek om met de gaven welke hij onmiskenbaar bleek te bezitten principiële leiding te geven. Zo kwam hij in Juli 1919 in Zwolle aan het Overijsels Dagblad als verslaggever en doorliep vervolgens verschillende redactionele functies tot hij redacteur-buitenland werd, met die van hoofdredacteur wel de belangrijkste functie aan een krant. In Maart 1936 werd „Je", zoals zijn vrouw hem pleegt te noemen, als redacteur-buitenland aan De Gelderlander te Nijmegen benoemd. Tevens werd hij secretaris der hoofdredactie.

JOS DE FRAITURE
Herinnert zich zijn Curaçaose vriendjes nog.

Toen tijdens de Duitse bezetting de hoogdredacteur in 1941 stierf, werd de heer De Fraiture onder zeer moeilijke omstandigheden waarnemend hoofdredacteur, wat hij bleef tot de Duitsers het blad verboden. Voor de functie van hoofdredacteur wenste hij niet in aanmerking te komen; de Duitsers zouden overigens een dergelijke benoeming ook nooit hebben toegestaan, daar de heer De Fraiture door zijn houding t.a.v. den bezetter bij hen geen persona grata was.

Na de opheffing van het dagblad bleef de heer De Fraiture bij de N.V. Uitgevers-Mij. De Gelderlander werkzaam voor de vakpers. Op allerlei wijzen gelukte het hem aan tewerkstelling in Duitsland te ontkomen.

Sedert de bevrijding gaf hij zijn krachten weer aan de herrezen Gelderlander-Pers, die thans zes streekbladen omvat, in de functie van redactie-chef en plaatsvervangend hoofdredacteur.

Sedert 1918 bekleedde de heer De Fraiture verschillende leidersfuncties in de Verkennersbeweging; thans is hij daarin nog werkzaam als Voortrekkersleider en commissaris voor Voortrekkerstraining in het district Nijmegen.

Onze correspondent heeft vier dochters en een zoon, van 13 tot 3 jaar.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Gaarne zeg ik u dank voor de belangstelling, die u heeft willen geven aan mijn voordracht van Donderdag ll., en voor het uitstekende verslag, dat u daarvan in uw blad heeft gegeven. Slechts in één opzicht moge ik u een kleine verduidelijking vragen, omdat door de onvermijdelijke kortheid op dit punt bij de moeilijkheid der zaak misverstand zou kunnen rijzen.

Het betreft het Rode Kruis. Ik noemde deze instelling als een der vele voorbeelden van organisatorische scheppingen waarvan de zuiverheid van eerste doelstelling geleden heeft door compromissen met de werkelijkheid (zie Gumpert, die Roman des Roten Kreuzes). Ik noemde in dit zelfde verband ook het gewetensconflict voor de Nederlandse artsen van het Medisch Contact tussen het barmhartigheidsvoorschrift van hun beroep en de beperkingen, die hun daarbij de vaderlandse plicht oplegde. Hier komen voor artsen en Rode Kruis gelijkelijk ethische problemen aan de orde, die bijkans onoplosbaar zijn en door de fatale schepping van deze tijd, de totale oorlog scherp aan de dag treden. Dit alles geheel afgezien van het op geen wijze te excuseren misbruik, dat door of van wege de Duitsers van het Rode Kruis is gemaakt tijdens de bezetting, en waartegen het Medisch Contact categorisch stelling heeft genomen.

Het is door deze kleine toevoeging, dat ik hoop te voorkomen, dat een wellicht wat oppervlakkig lezer uit mijn verslag een afbrekende tendens zou lezen, die niet in mijn bedoeling heeft gelegen.

G. C. Heringa.

NIEUWS VAN OVERAL

GEEN GROTE VERANDERINGEN IN VENEZUELA.

De Nederlandse gezant te Caracas, de heer Methöfer, verklaarde in een vraaggesprek met „Ultimas Noticias", dat het resultaat van de verkiezingen toont, dat er geen grote veranderingen in de politieke constellatie van het land hebben plaats gegrepen. Hij voegde er aan toe, dat het Gezantschap dagelijks brieven ontvangt van Nederlanders, die in Venezuela wensen te werken.

Heden overleed tot onze grote smart, na een langdurig en geduldig gedragen lijden, voorzien van de laatste H.H. Sacramenten mijn zorgzame Vrouw en onze lieve Mama,

Mevr. C. H. T. Horvers-Grielen

in de leeftijd van 37 jaar.

J. A. G. Horvers
Treesje
Hetteke
Tonneke
Aart.

Gezongen Uitvaart morgen om 7 uur v.m. in het Hospitaal, waarna begrafenis

tweede Kamerverkiezingen in Nederland.

Het begin van de eindstrijd voor of tegen Christus.

door F. J. de Fraiture.

Zelden of nooit is in Nederland uitslag der Tweede Kamerverkiezingen met zoveel spanning moet gezien als ditmaal.

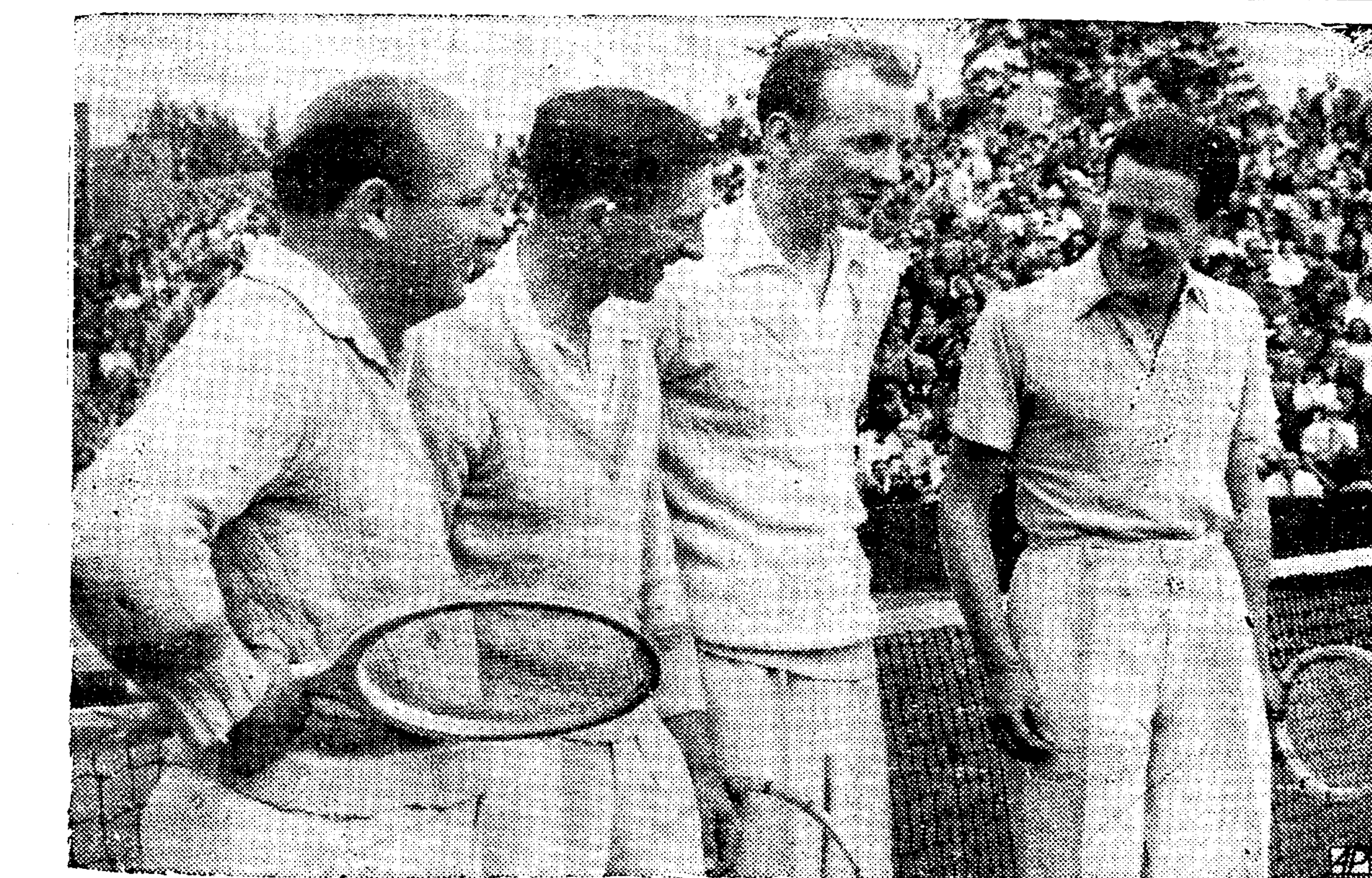
Een felle strijd is gestreden in biezonder tussen de Katholieke Volkspartij de Partij van de Arbeid — die de oude S.D.A.P. Vrijzinnig Democraten en de Christelijk Democratische Unie vóór de oorlog omvat, benevens een deel van de tijdens de bezetting ontstane Katholieke Christofoor-groep — en de communisten. Van deze drie hoofdgroepen had de Partij van de Arbeid stellig verwacht met verreweg het grootste aantal zetels uit de sembus e komen. Men verwachtte tussen 35 en 40. Dat de uitslag — 29 zetels — een grote teleurstelling voor deze partij geworden, behoeft dus wel geen betoog. Hoe zelfverzekerd had een harer leiders Van der Goes van Naters niet verklaard: „Wie het zwaarst uit de bus komt, zal het zwaarst zijn stempel op het toekomstig regeringsbeleid drukken!" Dat zal zijn Partij van de Arbeid nu dus niet doen!

Maar wel de Katholieken, die meer dan vijftig jaar geen 32 zetels in de Kamer bezet hebben. Bezien wij nu de uitslag van deze verkiezingen eens nader, dan stemt het uit de aard der zaak tot grote tevredenheid, dat de Katholieke Volkspartij met zetelwinst uit deze strijd is gekomen, een winst, die in het biezonder te danken is aan het prachtige stemmen van de Katholieken in de gecombineerde kringen 's-Hertogen-Bosch-Utrecht, waar een zetel méér werd binnengehaald dan verwacht was.

Ook in Gelderland is door de Katholieken buitengewoon goed gestemd, eigenlijk het beste van het gehele land, want hier behaalde de K.V.P. het grootste winst-percentage, zonder evenwel een extra zetel in de wacht te slepen. De totale winst van één zetel in vergelijking met de verkiezing van 1937 is natuurlijk niet in verhouding tot de bevolkingsaanwas, die voor de Katholieken met hun kinderrijke gezinnen het grootst is. Daartegenover staat evenwel, dat zowel onder de bezetting als na de bevrijding een sterke propaganda is gevoerd voor eenheid, ook in de politiek, hetgeen tot gevolg had, dat ook in bepaalde katholieke kringen van opheffing van onze staatkundige eenheid noodzakelijk werd geacht. Tegenover deze opvatting stond de opmerking van het Episcopaat, dat het de geëiste naleving der zedelijke normen van ons christendom het best in de gegeven omstandigheden gewaarborgd zag door de Katholieke Volkspartij. In ieder geval heeft Katholiek Nederland zich onomwonden uitgesproken voor een landsbestuur naar positief Christelijke beginselen. Jammer is daarom het teruglopen van de gehele rechterzijde met drie zetels, doordat de Anti-Revolutionnairen niet minder dan vier zetels verloren. Dit afzwenken naar links brengt onze hoogste geestelijke goederen in gevaar.

De enorme winst van de communisten — van drie op tien zetels—hun hoogste aantal was tot nu toe vier—bewijst, dat de in de Partij van de Arbeid, welke zich het beste bolwerk tegen het communisme achtte, overgegane oude S.D.A.P. haar greep op haar uiterste linkervleugel kwijt is geraakt. Waarschijnlijk is dit deels een gevolg van het niet voorzichtig genoeg doorvoeren van haar verburgerlijking. De winst van de communisten — in Amsterdam niet minder dan 30 procent communistisch en over het gehele land steeg hun gemiddeld percentage van 3,35 pct. in 1937 tot 10,57 pct. — is mede ook een gevolg van een handig gevoerde massa-psychologie met een speculatie op de onder het volk heersende ontevredenheid. Zij houdt een krachtige waarschuwing in, want duidelijker dan ooit tekent zich in deze verkiezingsuitslag het begin af van de eindstrijd, die zal worden gestreden voor of tegen Christus.

Een vooruitstrevende sociale politiek, die de communisten de wind volkomen uit de zeilen neemt, zal voor de toekomst de beste tactiek zijn.

Hier heeft men enkele leden van de Franse en Britse tennisploegen, die aan de wedstrijden om de Davis Cup deelnamen. De Fransen verslogen de Britten en wonnen het later nog van de Zwitsers. V.l.n.r.: John Olliff en Henry Billington van Groot Britannië, Marcel Bernard en Bernard Destremeau van Frankrijk.

CURAÇAO

GOEI GAAT PROMOVEREN.

Met het eerste rechtstreekse vliegtuig dat op 8 Juni van Curaçao via New York naar Amsterdam vertrekt, zal ook meegaan de heer T. B. S. Goei van het Laboratorium alhier. De heer Goei gaat met verlof en heeft aansluitend studieverlof gekregen om te gaan promoveren bij Professor van Arkel te Amsterdam. De heer Goei zal een proefschrift schrijven over het onderzoek van geneesmiddelen.

ONHYGIENISCH.

Het terrein rondom het Theater Brion schijnt tegenwoordig door lieden, die blijkbaar nooit van hygiëne gehoord hebben, gebruikt te worden als een openbare w.c. 's Morgens is het er vaak een vieze boel.

De Zusters en vele leerlingen moeten er langs om in haar klassen te komen. Dit is een toestand die niet voort mag duren. De gezondheid van de jeugd is er mee gemoeid. Het ware te wensen dat de politie-patrouilles 's avonds ook hier zullen kijken om dergelijke andere ongerechtigheden te voorkomen.

POSTPAKKETTEN NAAR NEDERLANDS INDIË.

Met ingang van 1 Juni 1946 kunnen voorlopig uitsluitend gewone postpakketten naar enkele bestemmingen in Nederlands Indië verzonden worden. Meer inlichtingen hierover kan men ten postkantore krijgen. De pakketten mogen niet zwaarder zijn dan 10 kg. en niet dienen voor handelsdoeleinden. Voor verdere inlichtingen zie men de betreffende advertentie.

R. K. PADVINDERIJ.

Uitslagen van de patrouillewedstrijden op Janwé ter gelegenheid van het Sint Jorisfeest: De hoofdprijs werd gewonnen door de St. Jozefgroep, de knopenrace door de St. Tharcisiustroep, de EHBO-race door de St. Jozeftroep, de seinwedstrijd (morse) door de St. Joristroep en de stokkenrace door de St. Jozeftroep.

COMMISSIE VAN ONTVANGST.

Voor de Venezolaanse studenten.

Men schrijft ons:

De commissie voor de ontvangst der Venezolaanse studenten is samengesteld uit de volgende Heren: R. C. Henriquez, E. Lopez Henriquez, J. E. Mauricio, Mr. L. A. L. Weeber, L. Willeboordse en W. A. Winkel.

Allen, die wensen bij te dragen tot het welslagen van het bezoek, dat onze Venezolaanse vrienden in Augustus aan Curaçao zullen brengen, kunnen zich in verbinding stellen met een der bovengenoemde heren.

VOETBALLERS BIJ DEN GOUVERNEUR.

In de loop van hedenmorgen hebben de leiders van de voetbalploegen, welke aan het interlandentournooi deelnemen, in gezelschap van den heer J. C. Viejou, Voorzitter van de Curaçaose Voetbalbond, hun opwachting gemaakt bij Zijne Excellentie den Gouverneur.

NAAR NEDERLAND.

Met het ss. „Athel Queen" vertrokken gisteren naar Rotterdam: Johannes Sep, Geertruida Sep—Reypert, Eberhard Hendrik Mohl, Maria Elizabeth Mohl—Domann; Johanna Kolk, Cornelia Margaretha Rekers, Gradus Jan Venekatte, Hendrika Johanna Venekatte—v.d. Belt, Izaak Martinus Slagter, Hendrikje Slagter—Lauwenburg.

Met het ss. „Macoma" vertrokken 24 Mei jl. naar Rotterdam: Anthon Voets, Pieter van Hemert, Rijk Gijsbertus v. Eck, Gerrit Jan Barneveld.

Met het KLM-vliegtuig vertrokken heden van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers: Maria Josephine Janse, Elly Janse, Linda Janse, Jurjen Bernardus, Hendrika J. M. Bernardus—van Klaveren; Andreas Luitje Bernardus, Willem Bernardus, Jan Willem Beversluis, Pietertje Beversluis—du Prie, Pietertje Levinus Beversluis, Antonia Kommerina Beversluis, Johannes Wilhelmus Eerhart, Yeltje Eerhart—v.d. Veen, Anja Lisette Eerhart, Menno Hans Eerhart, Johannes Wilhelmus van Dorp, Cornelia Wilhelmina van Dorp—Breet, Geertruida van Doeland—Beernink, Oth Merk van Doeland, Flip van Doeland, Arie Valk, Norma Valk—Boerleider, Petrus J. Hesper, Maria Hesper, Anna Hesper, Marian Hesper.

DE VERPLEEGSTERS ZIJN OP WEG.

De verpleegsters voor het Wit-Gele Kruis zijn volgens ontvangen bericht op 21 Mei jl. met de „Cottica" uit Nederland vertrokken.

NAAR FRANKRIJK.

Met het ss. „Ima" vertrokken 24 Mei jl. naar Le Havre: Eugen Suter, Rosa Hedwig Suter-Meier, Rosemarie Suter, Hedy Suter, Dora Winkel—Brunner, Christiaan Winkel, Johan Frederick Nicolaas Winkel.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

27 Mei: Jan Daudey, Nicomeda Sintjago, Cornelis Brakke, Fraytel Oberman, Alicia en Ephraim Maduro; Johannes Berghardt, Theodorus Mallings, Gerard C. Heringa, Hans v. Loekeren, Lt. E. E. de Jongh, Francis Croes, Saha Machado, Edward Furmans, Pura Bito, Gerda van Maastricht, Chin A Kien, Lares de en Santiago Gonzalez.

Aruba — Curaçao.

27 Mei: Florence L., John L., Renali L. en Wilfred E. Berkel; Brunilda Pena, Dirk en F. C. de Boer; Jan Debach, George Pole, Joze Dirksz, Nicolaas Pinha, Jacques de Jongh, Dirk van Houten, Carmen Zielinzki, George Greenspun, Frank Austin, Pierre Lauffer Eseline en Lethar Bonse; Virginia Toro, Pedro Werleman, Hans van Leekeren.

Curaçao — Camaguey.

27 Mei: Gustaf A. Kuiperi.

Curaçao — La Guayra.

27 Mei: Lilbourne C. Irvine, Guillermo Ramirez.

Curaçao — Maracaibo.

27 Mei: Pedro C. Leon Prince, Maria L. Sambrano, Demetria M. Navarro.

Maracaibo — Curaçao.

27 Mei: Clifford Dolaway, Emilia E. Fueenmayor, Dick Milford Koons, John J. Sorense, Lyell M. Mitchell, Angela Castillo F.

Paramaribo — Curaçao.

27 Mei: Emile A. Chundro, Philip J. Lont, Wilfridus M. Rach, Agnes M. Costeren, Emilius L. Ple:, Gerard van der Schroeff.

BRONS THUIS.

Mr. Johannes C. Brons, Gouverneur van Suriname is Maandag van zijn bezoek aan Nederland weergekeerd. Op Zanderij werd hij verwelkomd door de plaatselijke autoriteiten en een erewacht van Nederlandse en Noordamerikaanse troepen stond er opgesteld.

MILLIOENENPLAN VAN GOUVERNEUR BRONS.

De Surinaamse kranten schrijven dat de Gouverneur Dr. J. C. Brons teruggekeerd uit Nederland met een welvaartsplan van dertig millioen gulden (42 millioen Nederlandse Courant).

Het plan omvat werken tot inpoldering, plant klaarmaken van terreinen voor landbouw en veeteelt, reorganisatie van landbouw bedrijven, landbouw technische bijstand en voorlichting, electrificatie (waarschijnlijk van het platteland sociale voorzieningen, een bananenbedrijf, ontwikkeling van de veeteelt, wetenschappelijke verkenningen van het bosgebied en luchtkartering, reorganisatie en bevordering der visserij, bevordering van industrieën, reorganisatie van het onderwijs, immigratie en transmigratie, uitbreiding van het wegennet, de bouw van een nieuw centraal ziekenhuis en vernieuwing van landsgebouwen.

De bladen verwelkomen dit nieuws, doch „De West" en „Suriname" zeggen toch dat men voorzichtig moet zijn dat de autonomie door deze steun niet weer dertig jaren wordt uitgesteld. Indien dat het geval is zeggen zij de hulp niet te wensen.

VLIEGTUIGVERBINDING MET DE DISTRICTEN.

Naar „De West" meldt hebben de heren A. van der Voet en J. Haenen het plan om in Suriname een vliegdienst te openen met de buitendistricten. Van het vliegveld op Zorg en Hoop zal waarschijnlijk gebruik gemaakt worden. De heren zouden zich reeds tot het Gouvernement gewend hebben om medewerking.

NIEUWE PRACTIZIJN OP ARUBA.

Hedenmorgen is de heer Carlo Doesberg, een jeugdig Surinamer van Aruba, door het Hof van Justitie als lid van de balie beëdigd De heer Doesberg zal zich op Aruba vestigen als pleitbezorger.

POOTERS SPRAK.

De Heer W. Pooters hield op Aruba voor de Surinaamse gemeenschap een lezing over het Surinaamse gemeenschap een lezing over het Surinaamse Binnenland. De lezing werd een groot succes. Na afloop sprak de Heer Nassy woorden van grote waardering voor het missiewerk in het binnenland en stelde hij voor een collecte voor dit doel te houden. De inzameling bracht ruim ƒ 100.— op.

STATIUS KRIJGT EEN VLIEGVELD.

Op Sint Eustatius is een vliegveld in aanleg. Op de eerste plaats zal het landingsterrein bedoeld zijn voor kleine vliegtuigen. Er is in feite een klein Frans toestel dat tussen de Franse eilanden een ongeregelde dienst onderhoudt voor passagiers en vracht en eventueel ook Statius zou kunnen aandoen. Men hoopt natuurlijk, dat uiteindelijk de K.L.M. ook naar Sint Eustatius zal komen. Men vliegt er toch langs op weg naar St. Kitts.

TEHUIS VOOR OUDEN VAN DAGEN.

Op Sint Maarten zal het tehuis voor ouden van dagen op 30 Mei aanstaande — Hemelvaartsdag — officieel worden geopend. Het tehuis heeft een echt landelijke naam: „Joy and rest".

ST. WILLEM VAN ORANJE.

Er zijn niet minder dan 59 gecanoniseerde Willems. Een hunner heeft vandaag zijn feestdag: Sint Willem van Oranje, ridder en kluizenaar in het dal van de Lirio, bisdom Como, Italië. St. Willem van Oranje leefde in de elfde eeuw.

Enkele anderen zijn St. William Exme, een karthuizer, die in Christ College te Cambridge studeerde, en op 19 Juni 1535 voor de belijdenis van het katholieke geloof in de Tower werd opgehangen.

Dan was er tegelijkertijd Sint William Eynon, O.S.B., die op 15 November 1539 gemarteld werd.

In New York werd Sint William Lacy gemarteld voor het katholiek geloof op 22 Augustus 1582.

Sint William Greenwood, een karthuizer lekenbroeder, onderging op 20 Mei 1537 de marteldood in Londen.

De politie poogt een menigte uiteen te drijven buiten de fabriek van Pratt & Whitney te West Hartford, Connecticut, waar gestaakt werd. De wanordelijkheden ontstonden toen enkele arbeiders de posten wilden passeren.

Kerk in Bladergroen.

door Piet Oomes.

Het is voor den minnaar van poëzie een aparte vreugde onder de na-oorlogse litteratuuruitgaven een bundel verzen ter hand te mogen nemen, die het oog bekoort. De vertaling van Francis Jammes: L'église habillée de feuilles door Anton van Duinkerken, onder de titel Kerk in Bladergroen is een feest voor het oog. De uitgeverij Het Spectrum te Utrecht, die de uitgave verzorgde, weet wat een goede verzenbundel toekomt.

De verzen van den Zuid-Fransen dichter Jammes, daterend uit het jaar 1905, toen de dichter tot het geloof van zijn jeugd terugkeerde, zijn van een biezondere schoonheid en voor het godsdienstig gemoed aangrijpend door een diep menselijke belevenis. Van Duinkerken liet er een inleiding aan vooraf gaan, die den lezer ten goede komt bij het begrijpen en doorvoelen van deze poëzie. Hij herinnert er aan, dat de terugkeer van Jammes tot de Kerk nauwelijks een bekering te noemen is. Van een werkelijk ongeloof was er bij den dichter nimmer sprake geweest. Een opgaan in de zinnelijke verrukkingen van het leven, een lichtzinnigheid in de amoureuse ervaringen beletten den minnaar van natuur en vrouwelijk schoon de eeuwige dingen te zien. Als in een bliksemlicht herkende hij in 1905 zijn dwaalweg. „Aan vele lippen had ik gedronken, in talrijke vruchten gebeten" schreef hij later, „en toen zag ik de begrensdheid van den mens". In een gemoedscrisis van verslagenheid en ontreddering richtte hij het hart tot God en bad om Zijn genade. In de zomer sprak hij zijn algemene levensbiecht en vond een nieuwe geestelijke vreugde aan de communiebank. En in die zomermaanden volgen dan de dichterlijke getuigenissen van het hart, dat opnieuw met God verkeerde. „L'église habillée de feuilles" werd het eigenlijke bekeringsdagboek.

In de lieflijkheid en grootsheid van het zomerse landschap der Hautes Pyrenées wist hij nu centraal de dorpskerk, wier toren opschiet als een ranke pijl naar het hartje van de zomer. In de eerste verzen liefkozen de ogen als vroeger de weiden, de wijngaarden, de bomen en de heesters, maar het is het zuivere ademen der ziel, die over dat alles een glans van innigheid legt.

„Door allen zielevrede, dien wij
[menschen zoeken,
Door 't avondvallen om een oud
[balcon van hout,
Waar wat geraniums verscheem-
[ren in de hoeken,
Door zooveel zachtheid als ons
[dorp verscholen houdt,
Door 't leigrijs en het paarlemoer
[van duivekelen,
Door 't needrig vleien, waar de
[hond ons mee verleidt
Zijn kop te streelen, — wees, ka-
[pel, door al dit vele
Diep in den lommer van uw
[bosch gebenedijd".

Aan zulke verzen en aan die verrukkelijke morgen als de pachtersdochter de bruid is en ter trouwmis wordt geleid, en aan het dopen van een boerenkind, waarbij wat dorpse mensen met een kleine hond onder het lichte kleppen van de Doopklok kerkwaarts gaan, moet onze Paus gedacht hebben, toen hij als kardinaal Pacelli bij de dood van den dichter in 1937 schreef: „Francis Jammes is een van de zeer weinige dichters, die er waarlijk in geslaagd zijn ons door de schoonheden van de natuur te bezielen tot liefde jegens de verhevenheden van de ware godsdienst".

Soms herinneren de verzen ons aan de poëzie van Herman Gorter in het eerste boek van „Mei", maar bij Jammes is het tenslotte de ziel, die het innigst geraakt is. De bundel zou echter zeer onvoldoende gekarakteriseerd zijn door het licht vooral te laten vallen op de nieuw-gewonnen vreugden: „het vergeestelijkt zien van mens en natuur". Ik meen zelfs, dat de hóófdtoon er een is van weemoed: weemoed van een ontgoocheld hart, weemoed om de zoetheid der oude bekoringen, en ook van een smartelijk verlangen om geheel uit te stijgen boven de doem der aardse weelden. Een warmbloedig man als Jammes, een dorstige naar het zinnelijk wereld binnen, waar alle aardse schoon slechts zinnebeeld is van een hogere heerlijkheid. Het leven blijft een strijd tussen ziel en zinnen, en donkere dagen komen, waaruit het bidden opklinkt uit diepte van leed en verlatenheid. Het ontgoochelde hart gaat moeizaam langs rulle wegen naar Gods Vaderhart. Op zulke ogenblikken voelt de dichter zich als Crusoë op het verlaten eiland van het aardse leven, hunkerend uitziend of over de blanke zee niet plotseling het stralend vaartuig aan de einder zal verschijnen. De koorts bekruipt hem. Hij meent zijn zeil te zien. Het is er niet... Dan weet hij dat voor schipbreukelingen God geen andere weelden heeft dan de vijf droevige geheimen, de weelden van de pijn.

De geheimen van de rozenkrans zijn meer dan een poëtisch figuur in dit dagboek. Hoe klampte de dichter zich vast aan zijn rozenkrans; in diepe eenvoud leeft hij mee met het Heilige Gezin. Het wordt een spreken met Maria, een innige ontmoeting met Christus, een toevlucht in kwelling en nood.

Wat is het goed, als heel de
[wereld u verlaat,
Te mijmeren, hoe toch de hemel
[openstaat.
Goed is het, als de storm der ziel
[niet wil bedaren,
In 't hart der rozenkransgehei-
[men schuil te gaan,
Goed, als de menschen u bedrie-
[gen en verraden,
Als gij verstooten wordt en steeds
[verkeerd verstaan,
Het Heilig Huisgezin te ontmoe-
[ten op uw paden.
Want altijd is het daar, dit
[Heilige Gezin,
Het gaat en staat met u, bij
[morgen, middag, avond.
Maria kunnen zien en spreken is
[zoo lavend,
Eerst gaat zij als gesluierd kind
[Gods tempel in
En vult haar olielamp: hoe zuiver
[zijn haar handen.
Dan maakt haar moederschap
[haar groote rust zoo schoon.
Aan 't eind gaat zij gebukt in 't
[bitter smarte-branden.
Wat is het goed, de vlucht te ne-
[men naar haar Zoon,
Vertrouwd te zijn met God, als
[menschen u uitbanden.

Er is een afzonderlijke reeks van vijftien verzen, waarin de rozenkrans bemediteerd wordt langs de weg der vijftien geheimen. Elk vijftal wordt ingeleid door een overeenkomend stemmingsvers. In de wijze van mediteren vindt men den dichter Jammes volkomen terug. Niet slechts de zorgen en de innigheden van het eigen leven, maar alle tederheid, die rondom den dichter leeft, alle menselijke vreugden en droefheden, de wonderlijkheden van dieren en planten, het wordt alles een Lofzang tot de Gebenedijde.

„Kerk in Bladergroen" is een boek van de aarde en van de hemel. De dichter aan de communiebank heeft hetzelfde ervaren, wat bij ons drie eeuwen geleden Vondel ervoer.

„Hier toomt de geest het vlees zijn dertelheden". Er staat niet, dat het Brood des Levens de prikkel der zinnen doodt. Hier tóómt, hier beteugelt, hier richt God den zinnelijken mens. In Jammes' verzen heeft deze gedachte een moderne formulering gekregen.

„Gij hebt precies bepaald in zeer
[verfijnde wetten,
Hoever de breidellooze ziel, die
[woedt in mij,
De fuiken van haar lust naar 't
[leven uit mag zetten,
En als zij verder gaat, dan gaat
[zij U voorbij".

Men moet Anton van Duinkerken dankbaar zijn, dat hij dit verrukkelijke verzenboek op zo uitstekende wijze in Nederlandse poëzie heeft overgezet en het zo voor velen toegankelijk heeft gemaakt. Het origineel ontbreekt mij om de vertaling te toetsen aan de eigen verzen van Jammes. Maar telkens wordt men verrast door de zuiverste poëzie, dikwijls in de eenvoudigste vorm.

Die eenvoud in de toon van het woord is er bijvoorbeeld in dat prachtige vers, waarin de dichter bij het uitgaan der kerk den stratenmaker aanspreekt: een wijd, zomers landschap en daarin het eenvoudige, kinderlijke gesprek tussen twee mensen uit zo verschillend levensmilieu, en dat dan ook slechts mogelijk is in dit oude katholieke land van Zuid-Frankrijk.

(Christofoor).

Keert de Gaulle nog eens terug?

Partijtwisten doen zich sterker dan ooit gevoelen.

Mr. Paul van Sonsbeeck schrijft in „Het Binnenhof":

Wie jaren lang de Franse politiek van nabij heeft gevolgd en in het land zelf het politieke leven heeft meegemaakt, verbaast zich niet over het dilemma, waarin Frankrijk thans is geraakt door het zo plotseling heengaan van Generaal de Gaulle.

Het was niet te verwachten dat zelfs de zware oorlogsjaren een grondige verandering in de politieke gemoederen zou teweeg brengen. Maar dat men zulk een geringe waardering toont voor een man, die Frankrijk wederom een belangrijke plaats onder de geallieerde volkeren heeft doen innemen is onbegrijpelijk. En toch is dit het geval. Sommigen slechts nemen de pen om zijn ware betekenis in het licht te stellen. Een erkenning van zijn grote gaven zou zeker op zijn plaats zijn geweest.

Geen sprake van economisch herstel.

De Gaulle is anders dan de mannen die vóór 1940 Frankrijk hebben geregeerd en ook thans nog het heft in handen hebben.

Juist dan anders zijn, dat telkens onverwachte in zijn optreden, maar logisch voortvloeiende uit zijn sterk volgehouden karakter, heeft hem geen genade doen vinden in de ogen der Franse politici.

Zij geven de voorkeur aan een improvisatorische politiek die zo geheel bij hun natuur past, boven een stelselmatig opbouwen met de Gaulle, die zo weinige gelegenheid biedt zich zelf omhoog te werken en ten koste van het landsbelang een eerste viool te spelen.

Man uit één stuk.

Hoe men de Gaulle ook beschouwt en moge oordelen over zijn inderdaad moeilijk karakter, hij is een man uit één stuk, wien voor alles Frankrijk als grote mogendheid ter harte gaat.

In ieder geval beduidt zijn heengaan een verlies, waardoor de moeilijkheden in Frankrijk duchtig zijn toegenomen en het is de vraag, of niet alleen zijn terugkeer een nog diepere inzinking kan voorkomen.

Evenals vroeger is de politieke atmosfeer in Frankrijk vergiftigd door een net van onwaarheden, om niet te zeggen leugenachtigheid. De heersende hypocrisie kan alleen worden opgelost door de waarheid onder de ogen te zien.

En de waarheid is, dat de toestand chaotische karaktertrekken vertoont en steeds verder bergafwaarts voert.

Economisch herstel valt niet te bespeuren en oude partijtwisten doen zich sterker dan ooit gevoelen.

De verantwoordelijkheid hiervoor valt niet alleen terug op de linkse partijen, de drieledigheid, waarop het regeringsstelsel onder de Gaulle was gebouwd heeft er in haar geheel schuld aan. De nationale éénheid door de drie partijen voorgestaan, ontbrak bij voorbaat en indien de gekozen formatie nog te verdedigen was met een leider als generaal de Gaulle, zonder hem is zij geheel een dwaasheid geworden. De gevolgen laten zich dan ook sterk gevoelen.

De drie partijen.

Het is duidelijk dat drie partijen wel even sterk in aantal kunnen zijn, maar daarom nog niet gelijk in verlangen, om de problemen op een gezonde wijze op te lossen. Het heeft zeker niet gelegen aan de M.R.P., die alle krachten heeft ingespannen, om op de meest bevredigende wijze met de socialisten en Moskou samen te werken. Deze beweging van christelijke huize, kon zich niet krachtig genoeg handhaven in een omgeving, waar botsing met onaantastbare beginselen onvermijdelijk was.

Om niet te spreken van de tegenwerking die deze partij ondervond van de radicaal-socialisten, die weliswaar buiten de regering staan, maar toch hun invloed sterk doen gelden.

Aantijgingen, dat de M.R.P. slechts een filiaal van het Vaticaan zou zijn en oorzaak van de huidige crisis, zijn voldoende bewijs, dat nog altijd in Frankrijk het anti-clericale element zich doet gelden.

En daar dit ook in de twee partijen, die met de M. R. P. de regering vormden, niet ontbrak, de laatste ten onrechte als reactionair werd beschouwd, is het duidelijk, dat het begrip nationale eenheid ver was te zoeken. Het bloeden was te hevig om niet spoedig door de windsels heen te dringen.

De belangrijke vraag die zich thans opdringt in deze: hoe zal Frankrijk uit de impasse geraken, waarin het is terecht gekomen en men niet spoedig naar het noodzakelijke geneesmiddel grijpt. De eigenschap, al was zijn sterkte regering, die haar wil weet op te leggen, maar vooral bekwaam is om te weten wat zij wil. Generaal de Gaulle bezat zeker deze eigenschap, al was zijn sterkte wellicht enigszins te dictatoriaal. Of men hem eens zal terugroepen? Het zou niet te verwonderen zijn. Een andere vraag is, of hij daartoe genegen zal zijn.

Terugkomen op een eens genomen besluit ligt niet in zijn karakter. Maar wie zijn liefde voor Frankrijk kent, durft de hoop koesteren dat hij nog eens zich zal doen gelden, als de stem van het Vaderland hem roept in uiterste nood.

Maar dan ook alleen, als Frankrijk vastbesloten is afgedaan te hebben met wat voorbij is, en besloten eensgezind aan de toekomst te arbeiden.

Zover is het nog niet. Hoe het zij, zo een krachtige figuur als de Gaulle kan moeilijk gemist worden. Frankrijk heeft er niet velen onder hen, die op het ogenblik de touwtjes in handen hebben.

ONS KONINKRIJK

EXTREMISTEN IN ACTIE.

Het Nederlands Indische leger deelt mede, dat extremisten het dorp Paroeng bij Batavia aanvielen en de markt in brand staken. Nederlandse troepen, die te hulp snelden, werden eveneens aangevallen. Een Nederlander is gedood en twee werden gewond. Patrouilles zijn uitgestuurd om het gebied te zuiveren.

Nederlandse stellingen ten Noord-Oosten van Klender zijn aangevallen met machinegeweer- en mortiervuur. Een Nederlander werd gewond. Nederlandse mortieren legden de extremisten het zwijgen op.

Twee Nederlandse soldaten werden gewond door sluipschutters die zich in het landhuis Tjengkareng verscholen hielden; hier concentreren zich de extremisten die Peiping onveilig maken. Het landhuis is nu evenwel door de Nederlanders bezet, die er Zaterdag, zonder veel oppositie te ontmoeten binnentrokken.

DE BESPREKINGEN VAN VAN MOOK.

Dr. Hubertus J. van Mook is Zaterdag uit Singapore weergekeerd. Het volgende communiqué is gepubliceerd:

In het Hoofdkwartier van het Zuid-Oost Azie Commando hebben op 25 Mei besprekingen plaats gegrepen betreffende de toestand in Nederlands Indië; deze besprekingen werden bijgewoond door Lord Killearn, Luitenant Generaal Stopford, Luitenant Generaal Mansergh en de voornaamste Nederlandse politieke en militaire adviseurs van Dr. Van Mook.

Onder de behandelde onderwerpen waren de ontwapening en de evacuatie van de Japanners; het behartigen der belangen van geïnterneerden en andere maatregelen, die verband houden met de liquidatie van de oorlog. Ook is het aflossen der Britse troepen door Nederlanders besproken. De politieke situatie is in ogenschouw genomen en biezondere aandacht werd besteed aan de voedselsituatie in Nederlands Indië.

Na het vertrek van Lord Mountbatten zal Luitenant Generaal Stopford zijn plaats innemen als opperbevelhebber van het Zuid-Oost Azië Commando. Luitenant Mansergh blijft geallieerd opperbevelhebber in Nederlands Indië (Anta).

NIEUWE TRI-FUNCTIONARISSEN.

Maandag is te Batavia een nieuwe lijst bekend gemaakt van TRI-functionarissen, waaruit blijkt dat jongere mensen leidende posities hebben gekregen en dat de onregelmatige eenheden verantwoording is opgedragen. Generaal Majoor Soediro en Lt.. Kol. Fadjar zijn tot Opperbevelhebber en Chef Staf benoemd. Lt. Generaal Soedirman is benoemd tot Generaal. Masman Singodimedjo werd benoemd tot Hoofd van het Departement van oorlog. Generaal Majoor Soedibyo tot Directeur Generaal van het Departement van Oorlog en Generaail Majoor Didi Kartasamita tot hoofd van het departement van Infanterie. (Aneta)

DE STAKING.

De Regering heeft het volgende communiqué over de staking bekend gemaakt: De Voorzitter van de Ministerraad, Prof. Willem Schermerhorn heeft getracht een uitweg te vinden uit de impasse en de vicieuze cirkel te breken ofwel door erkenning van de Eenheids Vakcentrale, ondanks de ervaringen van dit jaar ofwel door de Centrale er van te overtuigen haar tactiek op te geven. Dit heeft echter geen succes gehad.

Prof. Schermerhorn heeft besprekingen gevoerd met de voorzitter van de Eenheids-Vakcentrale maar deze besprekingen hebben geen vrucht gedragen en hij is van oordeel, dat ook voortgezette besprekingen geen resultaat zullen hebben zolang niet alle betrokken partijen bereid zijn zich aan de regels te houden.

De andere vakbonden zijn van oordeel, dat de Eenheids Vakcentrale zich niet aan de regels houdt (Aneta).

REPUBLIKEINSE LEIDERS ONDER ELKAAR VERDEELD.

In welingelichte kringen te Batavia was men Dinsdag pessimistisch gestemd over de toekomstige Nederlands-Indonesische besprekingen in verband met steeds ernstiger meningsverschillen tussen de republikeinse leiders. Soekarno en Soedirnam verzetten zich tegen het beginsel de republiek een plaats te geven binnen het Koninkrijk. (Aneta)

GEVECHTEN IN DE OOST.

Het geallieerde communiqué te Batavia deelt mede dat een Brits Indiër werd gedood en een gewond toen extremisten een patrouille in de omgeving van Medan aanvielen. (Aneta)

OLIEMAGNAAT GESTORVEN.

W. H. Sluyterman van Loo is in de ouderdom van 75 jaar overleden. Hij was een van de pioniers van de moderne olie-industrie (Aneta)

De heer J. Gabriel Aldebot, Directeur van het Dominicaanse tijdschrift **„Souvenir"**, deed ons een nieuwe editie toekomen welke speciaal gewijd is aan Curaçao. Dit is al de tweede editie, die aan dit eiland gewijd is en vol staat met lezenswaardige artikelen en aantrekkelijke foto's. Vooral aan de Curaçaose weermacht is veel ruimte besteed. Het onderwijs wordt eveneens besproken. Het is een nummer dat er zijn mag.